

Forsyningstilsynet

ENERGINET
Myndighedsenheden

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
26. juni 2024

Forfatter:
MOA/LJK/CNP/LFN

METODEANMELDELSE – NYT DESIGN FOR UBALANCEAFREGNING

Indhold

1. Indledning	3
2. Baggrund og formål	4
3. Anmeldte ændringer af vilkår og betingelser	6
4. Forklaring vedrørende de anmeldte ændringer af vilkår og betingelser	6
4.1 Ubalancepris	6
4.1.1 Tekstnære rettelser	8
4.2 Ubalancevolumen	8
4.2.1 Tekstnære rettelser	10
5. Retsgrundlag	11
5.1 Kommissionens forordning (EU) NR. 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL)	11
6. Vurdering	14
6.1 Vurdering af vilkår og betingelser i forhold til EBGL, artikel 3, stk. 1, litra a-d ...	14
6.2 Vurdering af rimelige og begrundede vilkår og betingelser efter EBGL Artikel 18, stk. 4, litra a	16
6.3 Vurdering af koordination med TSO'ere og DSO'ere efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra a	16
6.4 Vurdering af inddragelsen af DSO'ere og andre interesserede parter efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra c	17
7. Inddragelse af aktører	17
8. Ikrafttrædelse	17

1. Indledning

Energinet (SOV), herefter Energinet, anmelder hermed ændrede vilkår og betingelser (en metode) for fastsættelse af design for ubalanceafregning. Metoden betyder, at vilkår og betingelser for ubalanceprisafregningen kommer til at stemme overens med forordning 2017/2195 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL), jf. artikel 49, 54 og 55, og rammerne i ACER metode for harmonisering af ubalanceafregning¹.

Energinet har igennem nogle år, i regi af Nordic Balancing Model (NBM) programmet, arbejdet sammen med de øvrige nordiske TSO'er på at forberede og etablere et nyt fælles nordisk mFRR EAM. Dette er sket som en del af overgangen til det fælles europæiske mFRR energiaktiveringsmarked og tilslutning til den fælles europæiske platform, MARI. Der redegøres under baggrund og formål nærmere for det nordiske samarbejde om den seneste fase af arbejdet med overgangen til MARI.

Metoden indeholder metodeændringer til forskrift C 2, kapitel 3 Balancekraft. Disse gennemgås i metodeanmeldelsen nedenfor og er vedhæftet denne metodeanmeldelse (med og uden rettelsesmarkering). Ændringerne tager udgangspunkt i de gældende forskrifter, der kan findes på Energinets hjemmeside. Ændringerne har ikke konsekvenser i forhold til de ændringer, som tidligere er godkendt af Forsyningstilsynet ifm. med forberedelserne til overgangen til mFRR EAM og MARI.²

Metodeændringerne har været i høring fra den 30. april 2024 til den 30. maj 2024 og høringsvarene er vedhæftet. Høringsnotatet vedhæftes ligeledes.

Energinet indstiller vilkår og betingelser til godkendelse af Forsyningstilsynet efter artikel 3, stk. 1, litra a-d, artikel 5, stk. 4, litra c, artikel 18, stk. 1, litra a og b, stk. 3, litra a og c, stk. 4, litra a, artikel 49, artikel 54, stk. 4, litra c og artikel 55 i EBGL.

Metodens vilkår og betingelser lever op til krav i EBGL vedrørende inddragelse af TSO'ere, netvirksomheder og interessenter, jf. artikel 18, stk. 4, litra a, vedrørende vilkår og betingelser som er rimelige og velbegrundede ift. levering af balancerings tjenester. Metoden opfylder desuden artikel 5, stk. 1, vedrørende, at vilkår og betingelser (metoden) skal være i overensstemmelse med formålet med forordningen og bidrage til markedsintegration, ikke diskrimination, effektiv konkurrence og et velfungerende marked.

Det følger af artikel 5, stk. 4, litra c i sammenhæng med artikel 18 i EBGL, at Forsyningstilsynet skal godkende vilkår og betingelser for balancering. Energinet indstiller på den baggrund metoden til godkendelse.

¹ ACER Methodology for the harmonisation of the main features of imbalance settlement af 20. Juli 2020 (ISH).

² Afgørelser af 27. juni 2022 (sag 21/02467), afgørelse af 28. oktober 2022 (sag 22/00118) og afgørelse af 29. juni 2023 (sag 22/04888).

Det følger af artikel 5, stk. 6, at Forsyningstilsynet skal iagttage en maksimal sagsbehandlingstid på seks måneder i en sag som denne.

Under forudsætning af Forsyningstilsynets forudgående godkendelse, træder den reviderede forskrift i kraft umiddelbart efter godkendelsen, når Energinet og aktørerne har IT-systemerne klar.

2. Baggrund og formål

Energinet er som certificeret transmissionssystemoperatør (TSO) for det danske eltransmissionsnet bl.a. ansvarlig for, at der er balance mellem produktion og forbrug i det danske elsystem i alle døgnets timer.

Energinet har også ansvaret for den danske elforsynings sikkerhed, hvormed forstås sandsynligheden for, at der er elektricitet til rådighed for forbrugerne, når den efterspørges. Som systemoperatør anvender Energinet en række særlige produkter, kaldet systemydelser. Energinet køber derfor systemydelser for at sikre sig adgang til de ressourcer, som er nødvendige for at sikre en stabil og sikker drift af elsystemet.

Energinet indkøber flere forskellige typer reserver og systemydelser. Til disse indkøb sondres mellem indkøb af kapacitet og energi, hvor kapacitet er indkøb af et anlægs rådighed i en periode, mens betaling for energien er for den faktiske energileverance leveret af anlægget. Energinet indkøber reserver (kapacitet og energi) for at sikre, at der er ressourcer til at opretholde balancen i elsystemet. Kapaciteten sikrer rådigheden, mens reserveenergien er selve aktiveringen af reserven.

Indkøbet af energiaktiveringer finansieres igennem ubalanceafregningen, hvor de balanceansvarlige afregnes med produktet af deres samlede ubalancevolumen og ubalanceprisen for den pågældende ISP (Imbalance Settlement Period, ubalancetidsenhed).

Den samlede ubalancevolumen er den volumenmæssige difference imellem den balanceansvarliges indgåede handler og den målte forbrug/produktion. De indgåede handler består både af handlerne fra engros- og detailmarkedet, men også de handler der er indgået med Energinet på balancemarkederne.

Handlerne med Energinet på balancemarkederne, foregår når Energinet aktiverer balance-ringsenergi, f.eks. i form af mFRR-energi. Det særlige ved de handler, der er foretaget på balancemarkederne, er at den energi, der skal leveres her, bliver leveret med ramper. Dette er i modsætning til energi handlet på energimarkeder (Day-ahead og Intra-day), da der ikke her tages højde for ramper i leveringen.

Med *Metodeanmeldelse for ændring af balanceafregning* godkendt af Forsyningstilsynet d. 25. oktober 2021, blev der foretaget en række ændringer i den måde hvorpå de balanceansvarlige blev afregnet for deres ubalancer. Metoden inkluderede bl.a. anvendelsen af én samlet ubalanceposition for den balanceansvarlige, étprisafregning for ubalancer, samt definitionen på Value of avoided activation (VoAA). Alle disse ændringer er beskrevet i *Imbalance Settlement Harmonisation (ISH)*, som er godkendt af ACER den 15. juli 2020, som en fælles TSO-metode med baggrund i EBGL artikel 52(2).

Udover de ovennævnte emner, der er inkluderet i metoden godkendt af Forsyningstilsynet d. 25. oktober 2021, beskriver ISH også bestemmelsen af ubalanceprisen. Da denne del ikke var med i den tidligere metode, anmeldes hermed en metode for fastsættelsen af ubalanceafregningen.

Energinet ønsker med nærværende metode at ændre designet for ubalanceafregning til vilkår og bestemmelser, der stemmer overens med EBGL artikel 49, 54 og 55 samt ISH.

Dermed overgår ubalanceprisen fra kun at være baseret på mFRR energiaktiveringer til at være baseret på både mFRR- og aFRR energiaktiveringer.

Desuden ændres metoden for ubalancevolumen for mFRR-energi, således, at den bliver beregnet ud fra den standardrampe som mFRR-energi skal leveres med, i stedet for at blive beregnet som en fuld aktivering i hele aktiveringsperioden, som er den nuværende metode for ubalanceafregning. Ændringen af ubalancevolumen sker på baggrund af fællesarbejde i Norden, hvor med også de andre nordiske TSO'er og overgår til denne metode for ubalancevolumen for mFRR-energi.

Det var oprindeligt planlagt at Energinet også ville indføre et nyt ubalanceprisdesign i fællesskab med de andre nordiske TSO'er. Det har dog ikke været muligt at finde en fælles løsning i Norden inden Energinet og Fingrids overgang til PICASSO. Derfor har først Fingrid og nu Energinet, valgt at anmelde et nyt ubalanceprisdesign nationalt. Det skal bemærkes at Energinets og Fingrids ubalanceprisdesign er ens, selvom der er tale om national implementering. Dette sker for at imødekomme kravene fastsat i EBGL og ISH.

Fingrid og Energinet har vurderet, at det er nødvendigt at implementere nyt ubalanceprisdesign efter overgangen til PICASSO, idet der hermed opstår energiaktiveringspriser for aFRR og at TSO'erne ifølge EBGL artikel 55 og ISH er forpligtet til at medtage alle energiaktiveringspriser i bestemmelsen af ubalanceprisen. Desuden vurderer Energinet, at det nye ubalanceprisdesign i højere grad kan sikre, at omkostningerne til aFRR-energiaktiveringer kan dækkes via ubalanceafregningen, og således ikke overføres til forbrugerne gennem systemtariffen, som det er tilfældet med det nuværende design.

Energinet skal bemærke, at det godt kan håndteres i mFRR EAM, at der er forskellige ubalancepriser mellem de nordiske lande, hvilket også er godkendt i NBM, hvor det er aftalt at Energinet og Fingrid kan implementere nyt ubalanceprisindegn. Det er vurderet, at fordelene ved at indføre nyt ubalanceprisindegn, som er beskrevet ovenfor, opvejer de potentielle negative konsekvenser, der kan være ved forskellige ubalancepriser i nogle ISP'er. Det skal endvidere bemærkes, at det nye prisdesign betyder, at mFRR forsat kan sætte ubalanceprisen og dermed giver en ubalancepris ens med i dag.

3. Anmeldte ændringer af vilkår og betingelser

Nærværende metodeanmeldelsen for nyt design af ubalanceafregningen indeholder tilføjelser i Forskrift C2, Kapitel 3 Balancekraft.

Energinet har vedlagt to versioner af dokumentet Forskrift C2. Én version, hvor ændringer er markeret ved ændringsmarkeringer og en version uden markering af ændringer.

4. Forklaring vedrørende de anmeldte ændringer af vilkår og betingelser

Når de balanceansvarlige ubalanceafregnes, er det med produktet af deres ubalancevolumen og ubalanceprisen i den pågældende ISP.

$$\text{Ubalanceafregning} = \text{ubalancevolumen} * \text{ubalancepris}$$

Nærværende metode ændrer både på måden hvorpå ubalanceprisen fastsættes ved at medtage priserne for både mFRR-energiaktivering og aFRR-energiaktivering og måden hvorpå ubalancevolumen fastsættes ved levering af mFRR-energi. Eftersom pris og volumen er hver sin komponent af ubalanceafregningen, er de to beskrevet i hvert sit underafsnit nedenfor.

4.1 Ubalancepris

Ubalanceprisen bliver bestemt ud fra den dominerende retning for ubalancen, altså om systemets ubalance er positiv eller negativ. Energinet fortsætter med at fastsætte den dominerende ubalanceretning ud fra mFRR-behovet. Ved en positiv ubalance vil der primært blive aktiveret mFRR-nedreguleringsbud og ved en negativ ubalance vil der primært blive aktiveret mFRR-opreguleringsbud. Hvis der i en ISP ikke er noget mFRR-behov, vil der ikke være nogen ubalanceretning i den pågældende ISP. Derudover skal det bemærkes at DK1 og DK2 kan have forskellige ubalanceretninger og ubalancepriser, da det er behovet og priserne i det enkelte område, der fastsætter ubalanceprisen.

Ubalancepris ved negativ ubalance

Når systemets dominerende retning er en negativ ubalance, altså at der primært aktiveres mFRR-opregulering, inddrages de opregulerende aktiveringer i ubalanceprisen. Selvom der eventuelt bliver aktiveret mFRR- eller aFRR-nedregulering i ISP'en, medtages disse ikke i bestemmelsen af ubalanceprisen. Ubalanceprisen sættes til den maksimale pris af:

- mFRR-priserne
- Prisen for specifikke produkter aktiveret til balanceringsbehov
- Den vægtede gennemsnits aFRR-pris

Ubalancepris ved positiv ubalance

Når systemets dominerende retning er en positiv ubalance, altså at der primært aktiveres mFRR-nedregulering, inddrages de nedregulerende aktiveringer i ubalanceprisen. Selvom der eventuelt bliver aktiveret mFRR- eller aFRR-opregulering i ISP'en, medtages disse ikke i bestemmelsen af ubalanceprisen. Ubalanceprisen sættes til den minimale pris af:

- mFRR-priserne
- Prisen for specifikke produkter aktiveret til balanceringsbehov
- Den vægtede gennemsnits aFRR-pris

Definition af mFRR priser

I dag fastsættes der kun én mFRR-pris for opregulerende mFRR og én mFRR-pris for nedregulerende mFRR i hver MTU (market time unit, markedstidsenhed). Dermed er der kun én mFRR-pris, der inkluderes i bestemmelsen af ubalanceprisen.

Dog står mFRR energiaktiveringsmarkedet overfor en række ændringer, som beskrevet i *metodeanmeldelse mFRR energiaktiveringsmarked – ændringer til Forskrift C2, Forskrift C3 samt Forskrift F* godkendt af FSTS d. 27. juni 2022 og *metodeanmeldelse – ændring til eksisterende metode mFRR EAM 15 min ISP MTU* godkendt af FSTS d. 29. juni 2023. I takt med at mFRR-markedet ændrer sig og der introduceres flere forskellige mFRR-priser inddrages disse i fastsættelsen af ubalanceprisen. Det er til enhver tid behovet for de forskellige mFRR-typer der afgør, om de skal medregnes i ubalanceprisen.

Beregning af vægtet gennemsnits aFRR-pris

Når Energinet overgår til PICASSO, bliver aFRR-prisen sat af PICASSO-algoritmen, der kører en cyklus hvert 4. sekund. Det betyder, at der kan blive sat en aFRR pris hvert 4. sekund. PICASSO-algoritmen aktiverer for hver enkelt cyklus enten op- eller nedregulering, men aldrig begge dele. Dermed kan der i hvert enkelt MTU, som for PICASSO er et kvarter, dannes op til 225 forskellige priser. De op til 225 forskellige priser skal omdannes til én pris, der dækker aFRR-prisen i det pågældende kvarter. Denne pris beregnes af Energinet ved følgende metode:

1. Alle aktiveringer, der ikke følger den dominerende retning fjernes. Dette betyder at ved en positiv systemubalance medregnes kun nedreguleringsaktiveringer og ved en negativ systemubalance medregnes kun opreguleringsaktiveringer.
2. Der beregnes et volumenvægtet gennemsnit for de tilbageværende aktiveringer inden for kvarteret.

Ubalancepris, når der ikke er en dominerende retning

Hvis der i ISP'en ikke er noget behov for mFRR, eller at behovet for mFRR ikke medfølger en mFRR-energiaktivering, sættes ubalanceprisen til Value of Avoided Activation (VoAA), som er

defineret som day-ahead-prisen (spotprisen) ifølge *metodeanmeldelsen for ændring af balanceafregning* godkendt af FSTS d. 25. oktober 2021.

4.1.1 Tekstnære rettelser

Af nedenstående tabel ses de tekstnære rettelser til Energinets markedsforskrifter.

Forskrift C2, Kapitel 3, § 9	
Energinets baggrund for ændring af metoden	
§ 9, stk. 2-5 tilføjes som følge af det nye ubalanceprisindegn.	
Nuværende bestemmelse i C2	Ændring i C2
-	§ 9, stk. 2. Ubalanceretningen fastsættes af behovet for mFRR energiaktivering: 1. Systemubalancen er negativ, når der er behov for opregulerende mFRR energi 2. Systemubalancen er positiv, når der er behov for nedregulerende mFRR energi
-	§ 9, stk. 3. Når systemubalancen er negativ sættes ubalanceprisen til den maksimale af mFRR priserne, prisen for energiaktivering af det specifikke produkt med balanceringsformål og den volumenvægtede aFRR pris.
-	§ 9, stk. 4. Når systemubalancen er positiv sættes ubalanceprisen til den minimale af mFRR priserne, prisen for energiaktivering af det specifikke produkt med balanceringsformål og den volumenvægtede aFRR pris.
-	§ 9, stk. 5. Når der ikke er en ubalanceretning sættes ubalanceprisen til VoAA, altså spotprisen.

4.2 Ubalancevolumen

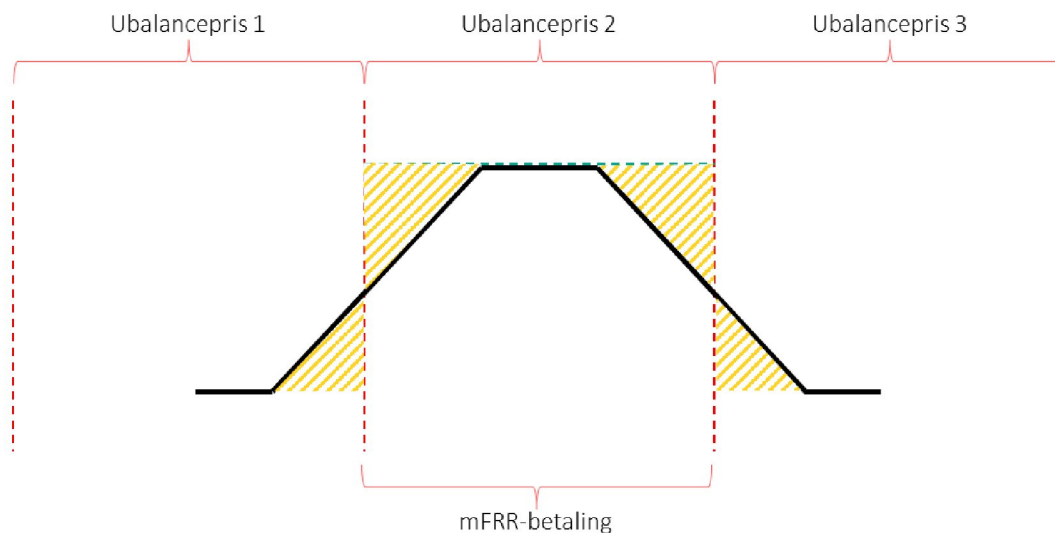
Balanceafregning vil fremadrettet, på samme måde som i dag, blive opgjort som difference imellem summen af indgåede handler og aktiverede systemydelser og målt forbrug/produktion over ISP'en. I dag er ISP'en defineret ved 15 minutter, men MTU'en for mFRR-energiaktivering og opgørelsen af ubalancevolumen er 60 minutter. Det er planlagt at Energinet skal overgå til kvartervis difference, således at både ISP og MTU for alle balancemarkeder er 15 minutter. Herefter vil opgørelsen af ubalancevolumen overgå til at være på kvartersniveau, hvilket betyder, at det er den kvartervis difference der afregnes.

Balanceafregning indeholder i dag energiaktivering fra tre systemydelser; mFRR, aFRR og FCR-N. Fremadrettet fortsættes den gældende praksis for at opgøre differencen på to ud af tre af de systemydelser, aFRR og FCR-N. Dog skal det bemærkes, at aFRR-produktet ændres i forbindelse med overgangen til PICASSO, hvilket er anmeldt i metodeanmeldelse om *indtrædelse på PICASSO*.

Den sidste af de tre energileverende systemydelser, mFRR, skal med nærværende metode opgøres på en ny måde. I dag opgøres og afregnes mFRR-energileverancen uden rampe, hvorved rampen indgår i ubalanceafregningen. Det vil sige, at der i aktiveringen ikke stilles krav til rampen, og at aktøren selv tilrettelægger den nødvendige rampe, så den bestilte mFRR-energi leveres til det bestilte tidspunkt. Det er i øjeblikket op til aktøren selv, hvordan der rampes omkring MTU'en, dog maksimalt 15 minutter jf. Forskrift C2. Dermed afhænger ubalanceafregningen af den rampe, der bliver leveret med.

I forbindelse med den trinvis overgang til det fælleseuropæiske mFRR-energiaktiveringsmarked, MARI (Manually Activated Reserves Initiative), startende med det fællesnordiske mFRR energiaktiveringsmarked (mFRR EAM), ændres måden hvorpå Energinet aktiverer mFRR-energi. Dette har betydning for den måde Energinet opgør ubalancevolumen. Den trinvis implementering af de nye mFRR-markeder er beskrevet i *Metodeanmeldelse mFRR energiaktiveringsmarked – ændringer til Forskrift C2, Forskrift C3 samt Forskrift F* godkendt af Forsyningstilsynet d. 27. juni 2022 og *Ændring til eksisterende metode – mFRR EAM 15 min ISP MTU (MARI)* godkendt af Forsyningstilsynet d. 29. juni 2023.

Ifølge metoderne indføres et standardprodukt i et marked med en 15 min MTU i en trinvis implementering. Standardproduktet betyder, at mFRR-energiaktiveringen for en MTU begynder i den foregående MTU og fortsætter ind i den efterfølgende MTU. Det vil sige, at den mFRR-energi, som aktøren skal levere, forventes leveret med symmetriske ramper og ikke med fuld leverance ved MTU start. Denne ændring, i samspil med det nye ubalanceprisdesign, betyder at ubalanceprisen og energiaktiveringsprisen ikke længere nødvendigvis er ens, hvorved den tidligere metode ikke længere giver en hensigtsmæssig incitamentsstruktur, jf. nærmere nedenfor (se figur 1).

Figur 1 – Ubalanceafregning med standardramper

Med nærværende metode, ændres ubalanceopgørelsen til at følge standardproduktet inklusiv de symmetriske ramper ved hvert MTU-skitte. Dette gøres af flere grunde:

- For det første ønsker Energinet, at alle mFRR-leverandører kommer så tæt på standardrampen, som det er muligt med deres anlæg, hvorfor de skal ubalanceafregnes ved afvigelser.
- For det andet skal Energinet fra overgangen mFRR EAM levere standardprodukter over grænserne, når der skal udveksles mFRR-energi på det fællesnordiske mFRR-marked. Derfor ønsker Energinet, at der leveres standardramper fra aktørerne, således at ubalancen forårsaget af differencen mellem HVDC-ramperne og aktørens ramper mindskes.
- For det tredje ønsker Energinet, at der ikke er nogen risiko for økonomisk straf, så fremt standardproduktet leveres. Med den eksisterende metode for fastsættelse af ubalancevolumen ved mFRR levering vil forskellige ubalancepriser i den foregående og efterfølgende MTU forårsage, at der er risiko for, at mFRR-leverandøren skal betale en ubalanceafregning, der minimerer eller helt fjerner indtjeningen fra at levere mFRR-energi, fordi ubalanceafregningen risikerer at blive dyrere end hvad der kan tjenes på mFRR-energiaktiveringsmarkedet. Derfor overgår Energinet til at ubalanceafregne mFRR ud fra standardrampen.

4.2.1 Tekstnære rettelser

Af nedenstående tabel ses de tekstnære rettelser til Energinets markedsforskrifter.

Forskrift C2, Kapitel 3
Energinets baggrund for ændring af metoden § 10 ændres til at basere ubalancevolumen på ramperne for balanceringsenergien i balanceafregningen.

Nuværende bestemmelse i C2	Ændring i C2
§ 10 <i>Stk. 2.</i> Balanceafregningen foretages som den timevise difference mellem indgåede handler og målt forbrug/produktion, opgjort på basis af kvarterregistreringer.	§ 10 <i>Stk. 2.</i> Balanceafregningen foretages som den kvartervise difference mellem indgåede handler og målt forbrug/produktion, opgjort på basis af kvarterregistreringer. Ved aktive-ringer foretaget i balancemarkederne er det balanceproduktets aktiveringsramper, der definerer den forventede leverede volumen.

5. Retsgrundlag

5.1 Kommissionens forordning (EU) NR. 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL)

EU-kommissionen har udstedt en række forordninger (såkaldte netregler) med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2009/714 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (herefter benævnt elforordningen).

Netreglerne afspejler elforordningens mål om et velfungerende indre energimarked i Europa, som opnås ved et bindende samarbejde og harmoniserede fælles regler. Netreglerne har til formål at etablere fælleseuropæiske regler for alle, der er involveret i at drive, planlægge eller bruge det europæiske elsystem. Netregler regulerer en række forhold om tilslutning til elnettet, drift af elnettet og markedet for handel med elektricitet.

Efter Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL) har Energinet pligt til i sin egenskab af TSO, enten alene eller i fællesskab af andre TSO'er, at udvikle og anmelde metoder, der skal udmønte enkelte bestemmelser i forordningen. Det fremgår specifikt af de enkelte forordninger, hvorvidt disse regler/metoder skal godkendes af Forsyningstilsynet, samt tidsfrister herfor.

EBGL fastlægger rammerne for en integration af balanceringsmarkederne i Europa. Som et element heri, skal de enkelte TSO'er fastlægge vilkår og betingelser for leverandører af balance-tjenester og balanceansvarlige aktører i deres område.

Efter artikel 18 i EBGL skal Energinet udarbejde forslag til vilkår og betingelser for leverandører af balancerings-tjenester og balanceansvarlige parter. Det fremgår endvidere, at vilkårene og betingelserne skal fastlægge rimelige og begrundede krav til levering af balancerings-tjenester, jf. artikel 18, stk. 4, litra a.

Det følger af artikel 5, stk. 4, litra c, jf. artikel 18 i EBGL at Forsyningstilsynet skal godkende vilkår og betingelser for balancering.

EBGL ARTIKEL 3, STK. 1, LITRA A-D

EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-d, indeholder formålsbestemmelserne for EBGL og har følgende ordlyd:

1. *Denne forordning har til formål at:*
 - a) *fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balancemarkederne*
 - b) *øge effektiviteten af balancering og effektiviteten af europæiske og nationale balancemarkeder*
 - c) *integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balanceringstjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden*
 - d) *bidrage til effektiv og langsigtet drift og udvikling af elektricitetstransmissionssystemer og elektricitetssektoren i Unionen samt til, at day-ahead-, intraday- og balancemarkederne fungerer effektivt og konsekvent.*

EBGL ARTIKEL 5, STK. 4, LITRA C

Efter EBGL artikel 5, stk. 4, litra c har det enkelte EU-lands regulator, i Danmark Forsyningstilsynet, kompetencen til at godkende forslag med vilkår og betingelser for leverandører af balancetjenester og balanceansvarlige parter.

EBGL artikel 5, stk. 4, litra c, har følgende ordlyd:

- a) *Forslag til følgende vilkår og betingelser eller metoder samt ændringer heraf godkendes sag for sag af hver enkelt regulerende myndighed i hver af de berørte medlemsstater:*
- c) *vilkår og betingelser for balancering, jf. artikel 18*

EBGL ARTIKEL 18, STK. 1, LITRA A OG B

EBGL artikel 18, stk. 1, litra a og b, har følgende ordlyd:

1. *for alle balanceområder i en medlemsstat udformer TSO'erne i denne medlemsstat et forslag til:*
 - a) *vilkår og betingelser for leverandører af balanceringstjenester*
 - b) *vilkår og betingelser for balanceansvarlige parter.*

EBGL ARTIKEL 18, STK. 3, LITRA A OG C

Efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra a og c, skal det enkelte EU-lands TSO, i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til vilkår og betingelser, koordinere med de TSO'er og DSO'er, der kan blive berørt og tage højde for deres synspunkter samt overholde rammerne for etablering.

EBGL artikel 18, stk. 3, litra a og c har følgende ordlyd:

3. I forbindelse med udarbejdelsen af forslag til vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige parter skal alle TSO'er:
- koordinere med de TSO'er og DSO'er, der kan blive berørt af disse vilkår og betingelser
 - (...)
 - inddrage andre DSO'er og andre interesserede parter i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget og tage højde for deres synspunkter, uden at dette berører den offentlige høring i henhold til artikel 10.

EBGL ARTIKEL 18, STK. 4, LITRA A

Efter EBGL artikel 18, stk. 4, litra a, skal det enkelte EU-lands TSO fastlægge rimelige krav til levering af balancetjenester. EBGL artikel 18, stk. 4, litra a, har følgende ordlyd:

4. Vilkårene og betingelserne for leverandører af balancerings tjenester skal:
- fastlægge rimelige og begrundede krav til levering af balancerings tjenester
 - (...)

EBGL ARTIKEL 49

EBGL artikel 49 har følgende ordlyd:

- Alle TSO'er skal beregne en regulering af ubalancer, der gælder for de berørte balanceansvarlige parter for hvert aktiveret bud på balanceringsenergi.
- I ubalanceområder, hvor der beregnes flere endelige positioner for en enkelt balanceansvarlig part i henhold til artikel 54, stk. 3, kan der beregnes en regulering af ubalancer for hver position.
- For hver regulering af ubalancer skal alle TSO'er bestemme den aktiverede mængde balanceringsenergi beregnet i henhold til artikel 45 og alle mængder, der er aktiveret med henblik på andre formål end balanceringsenergi.

EBGL ARTIKEL 54, STK. 4, LITRA C

EBGL artikel 54, stk. 4, litra c, har følgende ordlyd:

4. Alle TSO'er skal opstille regler for:
-
 -
 - fastlæggelse af reguleringen af ubalancer i henhold til artikel 49
 -

EBGL ARTIKEL 55

EBGL artikel 55 har følgende ordlyd:

- Alle TSO'er skal opstille regler for beregning af ubalanceprisen, som kan være positiv, nul eller negativ som fastlagt i tabel 2:

Tabel 2

Betaling for ubalance

	Positiv ubalancepris	Negativ ubalancepris
Positiv ubalance	Betaling fra TSO til BRP	Betaling fra BRP til TSO

Negativ ubalance	<i>Betaling fra BRP til TSO</i>	<i>Betaling fra TO til BRP</i>
-------------------------	---------------------------------	--------------------------------

2. *Reglerne i stk. 1 skal indeholde en fastlæggelse af værdien af sparet aktivering af balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver eller erstatningsreserver.*
3. *Alle TSO'er skal fastsætte ubalanceprisen for:*
 - a) *hver periode for afregning af ubalancer*
 - b) *deres ubalancepris-områder*
 - c) *hver ubalanceretning.*
4. *Ubalanceprisen for en negativ ubalance må ikke være lavere end enten:*
 - a) *den vægtede gennemsnitspris på positiv aktiveret balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver og erstatningsreserver*
 - b) *eller, såfremt der ikke er aktiveret balanceringsenergi i nogen af retningerne i løbet af perioden for afregning af ubalancer, værdien af sparet aktivering af balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver eller erstatningsreserver.*
5. *Ubalanceprisen for en positiv ubalance må ikke være højere end enten:*
 - a) *den vægtede gennemsnitspris på negativ aktiveret balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver og erstatningsreserver*
 - b) *eller, såfremt der ikke er aktiveret balanceringsenergi i nogen af retningerne i løbet af perioden for afregning af ubalancer, værdien af sparet aktivering af balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver eller erstatningsreserver.*
6. *Hvis der både er aktiveret positiv og negativ balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver eller erstatningsreserver i løbet af den samme periode for afregning af ubalancer, skal afregningsprisen for ubalance fastsættes for positiv ubalance og negativ ubalance på grundlag af mindst ét af principperne i stk. 4 og 5*

6. Vurdering

Energinet indstiller metoden til godkendelse efter EBGL artikel 5, stk. 4, litra c i sammenhæng med artikel 18. Energinet anmelder med henvisning til EBGL, hvorefter også krav i elforsyningsloven vil være opfyldt.

Energinet vil i det følgende redegøre for, at metoden lever op til de relevante materielle bestemmelser i EBGL

6.1 Vurdering af vilkår og betingelser i forhold til EBGL, artikel 3, stk. 1, litra a-d

Nærværende har til formål at bringe design af ubalancepris bedre i overensstemmelse med reglerne i EBGL ved at inkludere både aFRR og mFRR i ubalanceprisdannelsen. EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-d, fastsætter, at det er formålet med EBGL, at:

- b) Fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balance-markederne.

- c) Øge effektiviteten af balancering og effektiviteten af europæiske og nationale balancemarkeder.
- d) Integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balancerings tjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden.
- e) Bidrage til effektiv og langsigtet drift og udvikling af el-transmissionssystemer og el-sektoren i EU samt til, at day-ahead-, intraday- og balancemarkederne fungerer effektivt og konsekvent.

Fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balancemarkederne

Energinet vurderer, at det nye design for ubalanceafregning er ikke-diskriminerende og gennemsigtigt, idet designet er gældende for alle de balanceansvarlige. Ubalanceprisdesignet favoriserer ikke én eller flere balanceansvarlige, da ubalanceprisen bliver ens for alle inden for den enkelte ISP. Ubalancedesignet er gennemsigtigt, fordi priserne, der ligger til grund for den endelige ubalancepris, offentliggøres efter endt MTU og fordi den balanceansvarlige igennem den leverede rampe på mFRR-produktet på forhånd kan regne ud, hvorledes ubalancevolumen for mFRR-leveringen vil blive opgjort.

Øge effektiviteten af balancering og effektiviteten af europæiske og nationale balancemarkeder

Energinet vurderer, at effektiviteten af balancering øges med det nye ubalancedesign, fordi designet sikrer en større sammenhæng imellem ubalanceprisen og den aktiverede reguleringsenergi i form af både mFRR og aFRR. Desuden giver designet incitament til at levere ifølge standardrampen ved mFRR-energiaktivering. Derudover sikrer metoden, at det fortsat er attraktivt at levere mFRR-energi, da risikoen for de balanceansvarlige minimeres idet de ikke skal betale ubalancepris i de omkringliggende kvarter, hvor ubalanceprisen kan være en anden, såfremt de overholder standardrampen.

Integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balancerings tjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden

Energinet vurderer, at metoden bidrager til driftssikkerheden, da ubalanceprisen med den nye metode også kan anvendes til at dække indkøbet af aFRR-energiaktivering. Desuden vurderer Energinet, at metoden bidrager til driftssikkerheden, da afregning efter ramperne sikrer at det fortsat er attraktivt at levere mFRR-energi. Derudover fremmer det mulighederne for at udveksle mFRR-energi over grænsen, da metoden skaber sammenhæng imellem det mFRR-produkt som de danske mFRR-leverandører leverer og det mFRR-produkt der bliver udvekslet over HVDC-kablerne.

Bidrage til effektiv og langsigtet drift og udvikling af el-transmissionssystemer og el-sektoren

Energinet vurderer, at metoden bidrager til den langsigtede drift af el-sektoren samt et effektivt balancemarked ved at indføre aFRR som komponent i fastsættelsen af det nye ubalanceprisdesign, hvorved omkostningerne til aFRR-energiaktivering i højere grad dækkes af ubalanceafregningen. Fastsættelsen af ubalancevolumen giver incitament til at levere standardrampen, hvilket også bidrager til udviklingen af el-sektoren samt et effektivt balancemarked. Desuden giver

det en mere retvisende ubalanceafregning, i det Energinet afregner volumen på den leverede energi, der ikke stemmer overens med den forventede levering.

6.2 Vurdering af rimelige og begrundede vilkår og betingelser efter EBGL Artikel 18, stk. 4, litra a

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 4, litra a, at vilkår og betingelser for leverandører af balancerings-tjenester skal fastlægge rimelige og begrundede krav til levering af balancerings-tjenester.

Den beskrevne metode har til formål at implementere reglerne for ubalanceprisen ifølge EBGL artikel 55. Med denne metode inddrages både mFRR- og aFRR-priser til at fastsætte den endelige ubalancepris, hvilket stemmer overens med fremtiden for energiaktivering, hvor aFRR fremover bliver prissat ud fra marginalpris og dermed er markedsbestemt. Idet både prisen for aFRR og mFRR bliver markedsbestemt, er det optimalt at også ubalanceprisen fastsættes af de to primære drivkræfter bag Energinets omkostninger for balancering af elsystemet.

Energinet vurderer også, at ubalanceafregning med volumenbestemmelse på baggrund af standardproduktets ramper er rimelige og velbegrundede, fordi de er nødvendige for at sikre en optimal ubalanceafregning af de balanceansvarlige. Samtidig sikrer metoden, at det fortsat er attraktivt og uden risiko for aktørerne at levere mFRR-energi, såfremt de kan levere standardproduktet efter overgangen til mFRR EAM.

De anmeldte vilkår og betingelser vil 'sikre ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balance-markederne' og 'sikre, at anskaffelse af balancerings-tjenester er retfærdige, objektive, gennemsigtige og markedsbaserede', jf. også afsnit 6.1. ovenfor. Derudover har de til formål at undgå urimelige hindringer for nye aktører og forhindrer konkurrenceforvridning på det indre marked for elektricitet. Det er således Energinets vurdering, at reglerne opfylder EBGLs krav om, at vilkår skal være rimelige og begrundede.

6.3 Vurdering af koordination med TSO'ere og DSO'ere efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra a

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 3, litra a og c, at Energinet skal koordinere med de TSO'er og DSO'er, der kan blive berørt af disse vilkår og betingelser.

Det er Energinets opfattelse, at de foreslåede vilkår og betingelser for de balanceansvarlige kan beslattes af Energinet alene uden involvering af andre TSO'er, da det er Energinets vurdering, at det ikke påvirker de øvrige TSO'er, fordi Energinet forsat kan leve op til sine internationale forpligtelser.

Dog skal det bemærkes, at de andre nordiske TSO'er også indfører nyt design for ubalancevolumen for mFRR-energiaktivering på baggrund af standardproduktets ramper, hvorved denne del af metoden er med til at ensrette reglerne i Norden.

Det skal bemærkes, at et nordisk TSO-samarbejde om et nyt fælles ubalanceprisdesign har været forsøgt, men at det ikke har været muligt i øjeblikket. Norge og Sverige har ikke villet indføre nyt ubalanceprisdesign på nuværende tidspunkt.

Energinet har ikke drøftet nærværende forslag med DSO'er, da levering af systemydelser og ubalanceafregning p.t. alene finder sted af hensyn til et behov, som er fastlagt af TSO'en.

6.4 Vurdering af inddragelsen af DSO'ere og andre interesserede parter efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra c

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 3, litra c, at Energinet skal inddrage DSO'er og andre interesserede parter i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget og tage højde for deres synspunkter, uden at dette berører den offentlige høring i henhold til artikel 10.

Energinet har ikke drøftet nærværende forslag med DSO'er, da levering af systemydelser p.t. alene finder sted af hensyn til et behov, som er fastlagt af TSO'en.

Energinet vurderer dermed, i overensstemmelse med EBGL-artikel 18, stk. 3, litra c, at relevante DSO'er og andre interessenter er blevet inddraget ved udarbejdelsen af vilkår og betingelser.

7. Inddragelse af aktører

Energinet har d. 7. marts 2024 afholdt aktørworkshop med fokus på ubalanceprisdesign og Full Cost Balancing. På denne workshop har Energinet præsenteret de forventede nye metoder, samt givet mulighed for åben dialog og feedback omkring metoderne. Ubalancevolumen har dog ikke været diskuteret på denne aktørworkshop.

Det følger af EBGL artikel 10, stk. 1 og 5, at forslagene til nærværende vilkår og betingelser skal i offentlig høring i hver enkelt berørte medlemsstat i en periode på mindst en måned.

Den nye metode for ubalanceafregning har været i offentlig høring i perioden 30. april 2024 – 30. maj 2024.

Der er indkommet 2 høringssvar, som ikke gav anledning til ændringer i metoden. Dog er Forskrift C2 og de tekstmæssige rettelser justeret efter høringen, således at det stemmer overens med den nyeste version af forskrift C2, der er tilgængelig på Energinets hjemmeside. Høringssvarene og høringsnotatet er vedhæftet denne metodeanmeldelse.

8. Ikrafttrædelse

Under forudsætning af Forsyningstilsynets forudgående godkendelse, træder den reviderede forskrift i kraft umiddelbart efter godkendelsen, når Energinet har IT-systemerne klar. Ændringerne til forskriften offentliggøres på Energinets hjemmeside.

Aktørerne vil blive orienteret om dato for ikrafttrædelse så snart der i henhold til ovenstående er klarhed over den præcise ikrafttrædelsesdato.